Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 20. decembra 2017 *

„Odvolanie – Štátna pomoc – Digitálna televízia – Pomoc na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach – Podpora v prospech prevádzkovateľov terestriálnych digitálnych televíznych platforiem – Rozhodnutie, ktorým sa opatrenia pomoci vyhlasujú za čiastočne nezlučiteľné so spoločným trhom – Pojem ‚štátna pomoc' – Výhoda – Služby všeobecného hospodárskeho záujmu – Definícia – Miera voľnej úvahy členských štátov"

Vo veci C-81/16 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 12. februára 2016,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: M. A. Sampol Pucurull, M. J. García-Valdecasas Dorrego a A. Rubio González, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: P. Němečková, É. Gippini Fournier a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (spravodajkyňa) a C. Lycourgos,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. septembra 2017,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

1 Svojím odvolaním sa Španielske kráľovstvo domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 26. novembra 2015, Španielsko/Komisia (T-461/13, ďalej len „napadnutý rozsudok“ EU:T:2015:891), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2014/489/EÚ z 19. júna 2013 o štátnej pomoci SA. 28599 [(C 23/10) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, 2014, s. 52, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

2 Skutkové okolnosti boli Všeobecným súdom zhrnuté v bodoch 1 až 22 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

3 Prejednávaná vec sa týka série opatrení, ktoré uskutočnili španielske orgány v rámci prechodu z analógového na digitálne vysielanie v Španielsku, pokiaľ ide o celé územie Španielska, s výnimkou Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha (Autonómne spoločenstvo Kastília-La Mancha, Španielsko) (ďalej len „sporné opatrenie“).

4 Španielske kráľovstvo vytvorilo regulačný rámec nevyhnutný na podporu prechodu z analógového na digitálne vysielanie tým, že schválilo najmä Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (zákon č. 10/2005 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, liberalizáciu káblového televízneho vysielania a podporu plurality) zo 14. júna 2005 (BOE č. 142 z 15. júna 2005, s. 20562) a Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (kráľovský dekrét č. 944/2005, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre digitálne terestriálne televízne vysielanie) z 29. júla 2005 (BOE č. 181 z 30. júla 2005, s. 27006). Tento kráľovský dekrét uložil súkromným a verejným vnútroštátnym vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby 96 % obyvateľstva, pokiaľ ide o súkromných vysielateľov, a 98 % obyvateľstva, pokiaľ ide o verejných vysielateľov, prijímalo signál digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (ďalej len „DTT“).

5 Na účely umožnenia prechodu z analógového na DTT rozdelili španielske orgány územie Španielska na tri rôzne oblasti, nazvané „oblasť I“, „oblasť II“ a „oblasť III“. Oblasť II, ktorej sa týka prejednávaná vec, zahŕňa menej urbanizované a vzdialené oblasti predstavujúce 2,5 % španielskeho obyvateľstva. V tejto oblasti z dôvodu nedostatku komerčného záujmu vysielatelia neinvestovali do digitalizácie, čo viedlo španielske orgány k financovaniu z verejných prostriedkov.

6 V septembri 2007 Consejo de Ministros (Rada ministrov, Španielsko), prijala národný plán na podporu prechodu na DTT, ktorého cieľom bolo dosiahnuť úroveň pokrytia španielskeho obyvateľstva službou DTT, podobnú pokrytiu dosiahnutému analógovým televíznym vysielaním v roku 2007, t. j. viac ako 98 % tohto obyvateľstva a všetko, resp. prakticky všetko obyvateľstvo v autonómnych spoločenstvách Baskicko, Katalánsko a Navarra (Španielsko).

7 Španielske orgány s cieľom dosiahnuť ciele pokrytia stanovené pre DTT plánovali poskytnúť financovanie z verejných prostriedkov, najmä na podporu procesu terestriálnej digitalizácie v oblasti II, a konkrétne v regiónoch autonómnych spoločenstiev nachádzajúcich sa v tejto oblasti.

8 Vo februári 2008 prijalo Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu, Španielsko) (ďalej len „MITC“) rozhodnutie známe ako „Plan Avanza“, určené na zlepšenie telekomunikačnej infraštruktúry a stanovenie kritérií, ako aj rozdelenia financovania činností v prospech rozvoja informačnej spoločnosti. Rozpočet schválený v zmysle tohto rozhodnutia bol vyčlenený sčasti na digitalizáciu televízneho vysielania v oblasti II.

9 Táto digitalizácia sa vykonávala od júla do novembra 2008. MITC následne previedlo finančné prostriedky autonómnym spoločenstvám, ktoré sa zaviazali pokryť zvyšné náklady na prevádzku zo svojich rozpočtov.

10 V októbri 2008 Rada ministrov rozhodla o vyčlenení dodatočných finančných prostriedkov na rozšírenie a dokončenie pokrytia DTT v rámci projektov prechodu na digitálne vysielanie, ktoré sa mali dokončiť počas prvej polovice roka 2009.

11 Následne začali autonómne spoločenstvá realizovať rozšírenie DTT. Na tento účel buď usporiadali verejné súťaže, alebo toto rozšírenie zverili súkromným podnikom. V určitých prípadoch autonómne spoločenstvá poverili obce vykonaním uvedeného rozšírenia.

12 Európskej komisii bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť spoločnosti SES Astra SA, ktorá sa týkala schémy štátnej pomoci priznanej Španielskym kráľovstvom v prospech prechodu z analógového na DTT vysielanie v oblasti II. Podľa spoločnosti SES Astra zahŕňa toto opatrenie neoznámenú pomoc, ktorá môže narušiť hospodársku súťaž medzi terestriálnymi a satelitnými vysielacími platformami.

13 Listom z 29. septembra 2010 informovala Komisia Španielske kráľovstvo, že v súvislosti s predmetnou schémou pomoci poskytnutou na celom území Španielska, s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, v prípade ktorého sa začalo samostatné konanie, prijala rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

14 Komisia následne prijala sporné rozhodnutie, ktorého článok 1 výroku uvádza, že štátna pomoc poskytnutá prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku DTT v oblasti II sa poskytla v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá bola poskytnutá v súlade s kritériom technologickej neutrality. Článok 3 výroku tohto rozhodnutia nariaďuje získať túto nezlučiteľnú pomoc späť od prevádzkovateľov DTT bez ohľadu na to, či získali pomoc priamo alebo nepriamo.

15 V odôvodnení sporného rozhodnutia Komisia po prvé usúdila, že jednotlivé opatrenia prijaté na ústrednej úrovni a uzatvorené a zmenené dohody medzi MITC a autonómnymi spoločenstvami predstavujú základ schémy pomoci na rozšírenie DTT v oblasti II. V praxi autonómne spoločenstvá uplatňovali usmernenia španielskej vlády o rozšírení DTT.

16 Po druhé Komisia konštatovala, že predmetné opatrenie sa má považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V tejto súvislosti Komisia najmä poznamenala, že španielske orgány uviedli len príklad autonómneho spoločenstva Baskicko s cieľom poukázať na neexistenciu štátnej pomoci v súlade s kritériami, ktoré stanovil Súdny dvor v rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, ďalej len „rozsudok Altmark“, EU:C:2003:415). Podľa Komisie však prvá podmienka tohto rozsudku (ďalej len „prvá podmienka Altmark“), podľa ktorej na jednej strane musí byť podnik, ktorý je príjemcom pomoci, skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a na druhej strane tieto záväzky musia byť jasne definované, nebola splnená. Okrem toho v prípade neexistencie záruky najnižších nákladov vo všeobecnom záujme uvedeného autonómneho spoločenstva nebola splnená ani štvrtá podmienka uvedeného rozsudku (ďalej len „štvrtá podmienka Altmark“).

17 Po tretie Komisia konštatovala, že sporné opatrenie nemožno považovať za štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ napriek tomu, že toto opatrenie bolo určené na dosiahnutie jasne vymedzeného cieľa spoločného záujmu a že existovalo zlyhanie predmetného trhu. Podľa Komisie, keďže uvedené opatrenie nie je v súlade so zásadou technologickej neutrality, nie je primerané a nepredstavuje vhodný nástroj na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II.

18 Po štvrté Komisia usúdila, že v prípade neexistencie dostatočné jasného vymedzenia prevádzky terestriálnej platformy ako služby vo verejnom záujme nemohlo byť sporné opatrenie odôvodnené podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

19 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 30. augusta 2013 Španielske kráľovstvo podalo žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.

20 Na podporu svojej žaloby Španielske kráľovstvo uviedlo päť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod bol založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Druhý žalobný dôvod, ktorý bol uvedený subsidiárne, sa týkal zlučiteľnosti údajnej pomoci s vnútorným trhom. Bol založený na nesplnení podmienok povolenia uvedených v článku 106 ods. 2 a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V treťom žalobnom dôvode Španielske kráľovstvo poukazovalo na porušenie procesných pravidiel. Štvrtý žalobný dôvod, uvedený subsidiárne, sa týkal žiadosti o vrátenie pomoci a bol založený na porušení zásad právnej istoty, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a subsidiarity. V piatom žalobnom dôvode Španielske kráľovstvo subsidiárne uviedlo porušenie základného práva na informácie týkajúce sa vrátenia pomoci.

21 Všeobecný súd zamietol prvý žalobný dôvod ako nedôvodný.

22 Na tento účel Všeobecný súd odmietol argumentáciu Španielskeho kráľovstva, podľa ktorej sporné opatrenie nebolo možné kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, lebo príjemcom pomoci nebola priznaná žiadna hospodárska výhoda, keďže boli splnené podmienky stanovené Súdnym dvorom v rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

23 V súvislosti s prvou podmienkou Altmark týkajúcou sa plnenia záväzkov služby vo verejnom záujme Všeobecný súd v bodoch 53 až 78 napadnutého rozsudku rozhodol, že Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že Komisia nesprávne usúdila, že vzhľadom na neexistenciu jasného vymedzenia dotknutej služby, t. j. rozvoj, údržba a prevádzka siete DTT v oblasti II ako služby vo verejnom záujme, táto podmienka nebola splnená.

24 Pokiaľ ide o štvrtú podmienku Altmark týkajúcu sa záruky najnižších nákladov pre spoločenstvo, Všeobecný súd v bodoch 79 až 83 napadnutého rozsudku rozhodol, že uvedený členský štát nepreukázal ani to, že Komisia nesprávne dospela k záveru, že táto podmienka nebola splnená, keďže tento členský štát sa v podstate obmedzil na tvrdenie, že v porovnaní so satelitnými platformami predstavovala terestriálna platforma efektívnejšie riešenie, pokiaľ ide o náklady, keďže infraštruktúra existovala už pre analógové terestriálne televízne vysielanie.

25 Všeobecný súd zamietol aj po meritórnej stránke tvrdenie Španielskeho kráľovstva týkajúce sa údajného porušenia článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, ako aj ďalšie tri žalobné dôvody, ktoré predložilo, a v dôsledku toho zamietol aj žalobu v celom rozsahu.

Návrh účastníkov konania

26 Španielske kráľovstvo vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil sporné rozhodnutie a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

27 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil Španielskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

28 Španielske kráľovstvo uvádza na podporu svojho odvolania dva odvolacie dôvody.

O prvom odvolacom dôvode

29 Prvý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení týkajúcom sa preskúmania definície a uplatňovania členskými štátmi služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“). Tento odvolací dôvod sa delí na dve časti.

O prvej časti

– *Tvrdenia účastníkov konania*

30 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu Španielske kráľovstvo napáda body 53 až 78 napadnutého rozsudku týkajúce sa preskúmania, ktoré Všeobecný súd vykonal s ohľadom na posúdenie Komisie, v ktorom táto inštitúcia dospela k záveru, že prvá podmienka Altmark nie je splnená.

31 Tento členský štát tvrdí, že Všeobecný súd založil svoje odôvodnenie na nesprávnych predpokladoch, keďže Všeobecný súd konštatoval po prvé, že okrem právneho rámca nebolo potrebné zohľadniť akty španielskych orgánov poverujúce dotknutých prevádzkovateľov plnením záväzkov služby vo verejnom záujme, po druhé, že Španielske kráľovstvo nepredložilo žiadne zmluvy ukladajúce týmto prevádzkovateľom záväzky služby vo verejnom záujme, a po tretie, že žiadne iné autonómne spoločenstvo ako Baskicko nepredložilo argumentáciu, ktorá by mohla preukázať, že prevádzka terestriálnej siete bola službou vo verejnom záujme. Z toho údajne vyplýva, že Všeobecný súd nevykonal dostatočne podrobné posúdenie, aby bolo možné konštatovať, či sa španielske orgány dopustili zjavne nesprávneho posúdenia pri výkone svojej voľnej úvahy pri definovaní SVHZ.

32 Po prvé analýza právneho rámca zo strany Všeobecného súdu je zjavne chybná. Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (všeobecný zákon č. 32/2003 z 3. novembra 2003 o telekomunikáciách, BOE č. 264, zo 4. novembra 2003, s. 38890) totiž výslovne kvalifikuje prevádzku rozhlasových a televíznych sietí ako SVHZ a vzhľadom na judikatúru nemožno odmietnuť relevantnosť tohto zákona z dôvodu, že sa uplatňuje na všetkých, a nie na určitých prevádzkovateľov v odvetví.

33 Po druhé akty vnútroštátneho práva a zmluvy uzavreté španielskymi orgánmi nielenže vymedzujú SVHZ a poverujú jej plnením určitých prevádzkovateľov, ale tiež výslovne odkazujú na terestriálnu technológiu. Tieto akty boli Komisiou zohľadnené najmä v bodoch 23 až 36 sporného rozhodnutia, ako aj Všeobecným súdom, na základe čoho dospeli k záveru o existencii štátnej pomoci.

34 V tejto súvislosti Španielske kráľovstvo tvrdí, že dôkazy, ktoré mohli byť predložené v rámci súdneho konania, v predmetnom prípade zmluvy ukladajúce záväzky služby vo verejnom záujme, nie sú relevantné na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie. Okrem toho medzi procesné povinnosti, ktoré musia byť dodržané, patrí povinnosť Komisie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné dôkazy a svoje rozhodnutie odôvodniť.

35 V prejednávanej veci mala Komisia vziať do úvahy verejné súťaže, ktoré vyhlásili niektoré autonómne spoločenstvá a ktoré, tak ako to napokon vyplýva z opisu opatrenia pomoci uvedenom najmä v bodoch 32 až 34 sporného rozhodnutia, sú neoddeliteľnou súčasťou tohto opatrenia.

36 V treťom rade Španielske kráľovstvo tvrdí, že Všeobecný súd nemohol potvrdiť, že žiadne iné autonómne spoločenstvo než Baskicko nepreukázalo, že by mala prevádzka terestriálnej siete charakter SVHZ, keďže z poznámky pod čiarou 29 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia na účely posúdenia zlučiteľnosti pomoci preskúmala vzorku 82 verejných súťaží. V dôsledku toho Všeobecný súd neoveril, či Komisia riadne preskúmala všetky skutočnosti relevantné na účely vymedzenia predmetnej služby vo verejnom záujme.

37 Komisia tvrdí, že táto časť odvolacieho dôvodu je neúčinná a v každom prípade neprípustná a nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

38 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu Španielske kráľovstvo v podstate tvrdí, že v posúdení Všeobecného súdu, pokiaľ ide o prvú podmienku Altmark, došlo k viacerým nesprávnym právnym posúdeniam.

39 V prvom rade, pokiaľ ide o údajný omyl Všeobecného súdu pri posúdení vnútroštátneho práva, je potrebné uviesť, že v bode 66 napadnutého rozsudku Všeobecný súd výslovne uznal, že všeobecný zákon č. 32/2003 kvalifikoval prevádzkovanie sietí rádiového a televízneho vysielania ako „službu všeobecného záujmu“.

40 Všeobecný súd však v bode 67 napadnutého rozsudku uviedol, že tá skutočnosť, že služba je vo vnútroštátnom práve označená ako služba všeobecného záujmu, neznamená, že každý subjekt, ktorý ju poskytuje, je poverený plnením jasne vymedzených záväzkov služby vo verejnom záujme v zmysle prvej podmienky Altmark. Okrem toho konštatoval, že zo zákona č. 32/2003 nevyplýva, že všetky telekomunikačné služby v Španielsku majú povahu SVHZ v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a že tento zákon vyslovene uvádzal, že všetky služby všeobecného záujmu v zmysle uvedeného zákona sa museli poskytovať v rámci režimu voľnej hospodárskej súťaže.

41 V bode 68 napadnutého rozsudku Všeobecný súd tiež uviedol, že pre ustanovenia všeobecného zákona č. 32/2003 je typická technologická neutralita a že telekomunikácia znamená prenos signálov cez akúkoľvek sieť, a nie konkrétne cez terestriálnu sieť. Všeobecný súd vzhľadom na tieto spresnenia španielskeho zákona rozhodol, že nemožno prísť k záveru, že v uvedenom zákone nebola prevádzka terestriálnej siete vymedzená ako služba vo verejnom záujme v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

42 V tejto súvislosti v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora tento súd má v rámci odvolania iba právomoc overiť, či došlo ku skresleniu vnútroštátneho práva, čo musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, bod 20 a citovanú judikatúru).

43 V prejednávanej veci však Španielske kráľovstvo neuviedlo a *a fortiori* nepreukázalo, že došlo k takému skresleniu vnútroštátneho práva. Tento členský štát totiž netvrdil ani nepreukázal, že by úvahy Všeobecného súdu boli v zjavnom rozpore s obsahom dotknutých ustanovení španielskeho práva alebo že by Všeobecný súd prisúdil niektorému z týchto ustanovení dosah, ktorý v porovnaní s ostatnými písomnosťami v spise zjavne nemá.

44 Navyše aj keby Španielske kráľovstvo tvrdilo, že Všeobecný súd nesprávne právne posúdil všeobecný zákon č. 32/2003, treba uviesť, rovnako ako to uviedol generálny advokát v bodoch 155 a 156 svojich návrhov, že vzhľadom na nejednoznačné časti tohto zákona uvedené v bodoch 40 a 41 tohto rozsudku, záver Všeobecného súdu, podľa ktorého na základe daného zákona nemožno prijať stanovisko, že prevádzkovatelia prevádzkujúci terestriálnu sieť boli poverení jasne definovanými záväzkami služby vo verejnom záujme v súlade s prvou podmienkou Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415) neobsahuje nijaké nesprávne právne posúdenie (rozsudok z dnešného dňa, Comunidad Autónoma del País Vasco a i./Komisia, C-66/16 P až C-69/16 P, bod 102).

45 V druhom rade sa tvrdenie Španielskeho kráľovstva uvedené v bodoch 33 až 35 tohto rozsudku zakladalo na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.

46 Po prvé na rozdiel od tvrdenia Španielskeho kráľovstva Všeobecný súd nerozhodol, že nebolo potrebné zohľadniť všetky akty, ktorými španielske orgány poverili dotknutých prevádzkovateľov plnením záväzkov služby vo verejnom záujme.

47 Z bodov 69 až 73 napadnutého rozsudku naopak vyplýva, že Všeobecný súd preskúmal tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého uvedení prevádzkovatelia boli poverení výkonom takých záväzkov najmä verejnými zmluvami uzatvorenými medzi týmito istými prevádzkovateľmi, ako aj medziinštitucionálnymi dohodami uzatvorenými medzi baskickou vládou, združením baskických mestských rád a tromi baskickými regionálnymi radami.

48 V tomto rámci Všeobecný súd v bode 71 napadnutého rozsudku potvrdil, že poverenie plnením záväzkov služby vo verejnom záujme možno tiež upraviť dohodami, pokiaľ pochádzajú od orgánu verejnej moci a sú záväzné, *a fortiori* v prípade, že tieto akty špecifikujú záväzky uložené právnou úpravou.

49 Všeobecný súd však zamietol v uvedenom bode 71 argumentáciu Španielskeho kráľovstva z dôvodu, že v prejednávanej veci nepredložilo žiadnu zmluvu, ktorá by mohla podporiť jeho tvrdenia, že kvalifikáciu tejto služby ako SVHZ nemožno bez spresnenia zo strany dotknutých orgánov vyvodiť len zo skutočnosti, že bola predmetom verejnej zmluvy.

50 Okrem toho, ako vyplýva z bodu 72 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd odmietol tvrdenia Španielskeho kráľovstva týkajúce sa konštatovaní Komisie, podľa ktorých nebolo prevádzkovanie terestriálnych sietí definované v medziinštitucionálnych dohodách z dôvodu, že tieto konštatovania Španielske kráľovstvo v konaní pred ním nespochybnilo.

51 Po druhé tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého mu Všeobecný súd nesprávne vytýkal, že v rámci súdneho konania nepredložilo nijakú zmluvu, v ktorej by boli definované záväzky vyplývajúce zo služby vo verejnom záujme, treba zamietnuť ako nedôvodné z dôvodu, že vychádza z nesprávneho výkladu uvedeného rozsudku.

52 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, Všeobecný súd mu nevytýkal, že by neposkytlo verejné zmluvy potrebné na posúdenie spornej služby. Ako vyplýva z bodu 77 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd správne rozhodol, že členský štát nemôže Komisii vytýkať, že svoju analýzu založila na skutočnostiach, ktoré mala k dispozícii ku dňu prijatia rozhodnutia. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorú Všeobecný súd v tejto súvislosti správne pripomenul, vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia v oblasti štátnej pomoci sa musí posudzovať na základe informácií, ktoré boli pre Komisiu dostupné

v čase, keď toto rozhodnutie prijala (pozri najmä uznesenie zo 4. septembra 2014, Albergo Quattro Fontane a i./Komisia, C-227/13 P až C-239/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2177, bod 77, ako aj citovanú judikatúru).

53 Po tretie, ako zdôraznil generálny advokát v bode 159 svojich návrhov, tvrdenie založené na skutočnosti, že Všeobecný súd nepreskúmal všetky relevantné okolnosti vzťahujúce sa na vymedzenie predmetnej služby vo verejnom záujme, keďže Komisia preskúmala vzorku 82 verejných súťaží s cieľom posúdiť zlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom, nemôže uspieť. Táto okolnosť totiž neznamená, že by iné autonómne spoločenstvo než Baskicko preukázalo, že by služba prevádzky terestriálnej siete mala povahu SVHZ v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

54 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné zamietnuť prvú časť prvého odvolacieho dôvodu.

O druhej časti

– *Tvrdenia účastníkov konania*

55 V rámci druhej časti prvého odvolacieho dôvodu Španielske kráľovstvo presnejšie napáda body 81 a 82 napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o to, že Všeobecný súd v rámci posúdenia štvrtej podmienky Altmark rozhodol, že porovnanie so satelitnou technológiou nepostačuje v prípade Baskicka na preukázanie, že predmetný podnik bol najefektívnejší.

56 Komisia tvrdí, že argumenty Španielskeho kráľovstva nie sú jasné a sú neprípustné, alebo v každom prípade nedôvodné.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

57 Keďže sa táto časť prvého odvolacieho dôvodu týka údajného nesprávneho právneho posúdenia, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o preskúmanie štvrtej podmienky Altmark, treba uviesť, že vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok Altmark skutočnosť, že posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého jedna z týchto podmienok nie je splnená, nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku, ak v tomto rozsudku nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, pokiaľ ide o posúdenie niektorej ďalšej z týchto podmienok (rozsudok z dnešného dňa, Comunidad Autónoma del País Vasco a i./Komisia, C-66/16 P až C-69/16 P, bod 49).

58 Z preskúmania prvej časti prvého odvolacieho dôvodu však vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietol tvrdenia Španielskeho kráľovstva spochybňujúce zistenia uvedené v odôvodneniach 119 až 126 sporného rozhodnutia, podľa ktorých prvá podmienka Altmark nebola splnená.

59 Za týchto podmienok sa druhá časť prvého odvolacieho dôvodu musí zamietnuť ako neúčinná.

60 Prvý odvolací dôvod treba preto zamietnuť v celom rozsahu.

O druhom odvolacom dôvode

Tvrdenia účastníkov konania

61 Španielske kráľovstvo Všeobecnému súdu vytýka, že v bodoch 101 až 110 napadnutého rozsudku sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia v rámci svojho preskúmania zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Tento členský štát tvrdí, že odôvodnenie Všeobecného súdu obsahuje niekoľko chýb, ktoré preukazujú, že súdne preskúmanie nevykonal v súlade s judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku z 15. februára 2005, Komisia/Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, bod 39).

62 V prvom rade Španielske kráľovstvo tvrdí, že Všeobecný súd riadne neoveril správnosť skutočností, na ktorých sa zakladalo sporné rozhodnutie, keď v bode 104 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia nebola povinná poskytnúť podrobnosti o vzorke verejných súťaží, ktoré zohľadnila pri vyvodení záveru, že zásada technologickej neutrality nebola dodržaná. V tejto súvislosti judikatúra citovaná Všeobecným súdom v tomto bode nie je relevantná, keďže vo veciach, na základe ktorých bola táto judikatúra vypracovaná, neboli jednotlivé verejné súťaže súčasťou opisu opatrenia pomoci. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z odôvodnení 23 až 36 sporného rozhodnutia, oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania boli neoddeliteľnou súčasťou sporného opatrenia.

63 Po druhé podľa tohto členského štátu Všeobecný súd neoveril spoľahlivosť a konzistentnosť vzorky oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, z ktorej Komisia vychádzala, a či použila relevantné údaje. Všeobecný súd sa tak dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 108 napadnutého rozsudku rozhodol, že španielske orgány neposkytli prvky potrebné na rozhodnutie o zlučiteľnosti pomoci. Na jednej strane Komisia sama rozhodla preskúmať vzorku poskytnutú španielskymi orgánmi a pred Všeobecným súdom tvrdila, že nepoznala počet verejných súťaží, ktoré preskúmala. Na druhej strane otázka spoľahlivosti vzorky, ktorú by poskytli španielske orgány v rámci súdneho konania, by bola v každom prípade irelevantná, keďže preskúmanie zákonnosti sporného rozhodnutia sa má vykonať na základe dôkazov dostupných v čase, keď bolo toto rozhodnutie prijaté.

64 Po tretie potvrdením záveru Komisie, podľa ktorého nebolo predmetné opatrenie technologicky neutrálne, Všeobecný súd svojím vlastným odôvodnením napravil nedostatky, ktoré sa vyskytli v spornom rozhodnutí.

65 Španielske kráľovstvo vo svojej replike spresnilo, že tento druhý odvolací dôvod sa týka nedbanlivosti Komisie, keďže nepreskúmala všetky verejné súťaže, ktoré jej španielske orgány predložili. Táto otázka sa týka právomoci voľnej úvahy Komisie, a teda môže byť predmetom odvolania.

66 Komisia na úvod zdôrazňuje, že tento odvolací dôvod sa netýka bodu 96 napadnutého rozsudku a že v dôsledku toho ho nemožno považovať za spochybňujúci posúdenie zlučiteľnosti pomoci vzhľadom na článok 106 ods. 2 ZFEÚ. Komisia sa okrem toho domnieva, že týmto odvolacím dôvodom sa Španielske kráľovstvo domáha, aby Súdny dvor vykonal *ex offo* preskúmanie rozsudku Všeobecného súdu a chce tak v štádiu odvolacieho konania nastoliť otázky, ktoré neboli pred Všeobecným súdom prejednané, v dôsledku čoho je uvedený odvolací dôvod neprípustný.

67 Navyše tvrdí, že výhrady vznesené Španielskym kráľovstvom vo vzťahu k preskúmaniu vykonanému Všeobecným súdom na základe vzorky verejných súťaží sú nedôvodné.

68 Vo svojej duplike Komisia zdôraznila, že na rozdiel od toho, čo je povolené podľa článku 127 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, z repliky Španielskeho kráľovstva vyplýva, že Španielske kráľovstvo rozšírilo druhý odvolací dôvod o prvky uvedené v prvom odvolacom dôvode. Tento členský štát teda vo všeobecnosti tvrdí, že došlo k nedostatočnému súdnemu preskúmaniu, aj pokiaľ ide o prvý

žalobný dôvod, zatiaľ čo podľa tohto prvého odvolacieho dôvodu sa tento žalobný dôvod zameriaval výlučne na nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o existenciu SVHZ.

Posúdenie Súdnym dvorom

69 Pokiaľ ide o druhý odvolací dôvod, Španielske kráľovstvo Všeobecnému súdu vytýka, že sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení v rámci preskúmania posúdenia Komisie týkajúceho sa zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

70 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, na ktorú Všeobecný súd odkázal v bode 99 napadnutého rozsudku, súdu Únie neprináleží, aby v rámci preskúmania, ktoré uskutočňujú súdy Únie v súvislosti s komplexnými ekonomickými posúdeniami Komisie v oblasti štátnej pomoci, nahradil ekonomické posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením. Súd Únie však musí nielen preveriť vecnú presnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a koherenciu, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú celok relevantných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili (pozri najmä rozsudok z 24. októbra 2013, Land Burgenland a i./Komisia, C-214/12 P, C-215/12 P a C-223/12 P, EU:C:2013:682, body 78 a 79, ako aj citovanú judikatúru).

71 V prvom rade je potrebné zamietnuť tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého Všeobecný súd nepreveril vecnú správnosť predložených dôkazov, z ktorých Komisia vychádzala v napadnutom rozhodnutí pri vyvodení záveru, že predmetná pomoc sa nemôže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže podľa nej predmetné opatrenie nie je v súlade so zásadou technologickej neutrality.

72 Zo žaloby o neplatnosť totiž nevyplýva, že Španielske kráľovstvo v konaní pred Všeobecným súdom tvrdilo, že Komisia sa opierala o dôkazy, ktoré boli vecne nesprávne.

73 Okrem toho tvrdenie Španielskeho kráľovstva len spochybňuje tvrdenie uvedené v bode 104 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Komisia nebola povinná poskytnúť podrobnejšie informácie v súvislosti s nedodržaním zásady technologickej neutrality než tie, ktoré sú uvedené v odôvodneniach 148 až 171 sporného rozhodnutia z dôvodu, že judikatúra, o ktorú sa v tejto súvislosti opieral Všeobecný súd, nebola v prejednávanej veci uplatniteľná.

74 Všeobecný súd v bode 104 napadnutého rozsudku správne odkazoval na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej v prípade schémy pomoci sa Komisia môže obmedziť na skúmanie povahy predmetnej schémy, aby v odôvodnení rozhodnutia posúdila, či táto schéma je nevyhnutná na účely realizácie jedného z cieľov stanovených v článku 107 ods. 3 ZFEÚ. Komisia tak v rozhodnutí týkajúcom sa takej schémy nie je v každom jednotlivom prípade povinná vykonať analýzu pomoci poskytnutej na základe takej schémy. Individuálnu situáciu každého z dotknutých podnikov je potrebné overiť až vo fáze vymáhania pomoci (rozsudok z 13. júna 2013, HGA a i./Komisia, C-630/11 P až C-633/11 P, EU:C:2013:387, bod 114, ako aj citovaná judikatúra).

75 Stačí však zdôrazniť, že Španielske kráľovstvo nespochybňuje, že sporné opatrenie predstavuje schému štátnej pomoci v zmysle judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode, v tom zmysle, že táto judikatúra sa na ňu uplatňuje. V tejto súvislosti je irelevantná okolnosť uvedená Španielskym kráľovstvom založená na tom, že v prejednávanom prípade predmetné jednotlivé verejné súťaže sú súčasťou opisu opatrenia pomoci.

76 Ďalej nemôže uspieť ani tvrdenie Španielskeho kráľovstva, podľa ktorého Všeobecný súd neoveril spoľahlivosť a konzistentnosť vzorky verejných súťaží, z ktorej vychádzala Komisia.

77 Z bodu 106 napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že Všeobecný súd vykonal takéto overenie, aby tak reagoval na tvrdenie Španielskeho kráľovstva založené na nereprezentatívnosti vzorky verejných súťaží, ktorú použila Komisia. Všeobecný súd však napriek tomu rozhodol, že hoci z 82 verejných súťaží preskúmaných Komisiou 65 predstavovalo oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania na dodávku, ktorých sa sporné rozhodnutie netýkalo, 17 preskúmaných oznámení sa týkalo rozšírenia siete, ktoré nepochybne predstavovali v prejednávanej veci dostatočne významnú vzorku, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, že správne konanie sa týkalo šestnástich autonómnych spoločenstiev v Španielsku.

78 Vo svojom odvolaní však Španielske kráľovstvo neuviedlo nijaké tvrdenie, ktoré by malo preukázať, že toto posúdenie je zjavne nesprávne, ani *a fortiori* nepredložilo dôkazy, ktoré by mohli viesť k takému záveru.

79 Napokon, pokiaľ ide o to, že tento členský štát tvrdí, že Všeobecný súd svojím vlastným odôvodnením napravil nedostatky, ktoré sa vyskytli v spornom rozhodnutí bez toho, aby spresnil dôvody, ktoré ho viedli k predloženiu takého tvrdenia, ako ani neuviedol body napadnutého rozsudku, na ktoré sa uvedený štát chcel zamerať, je toto tvrdenie neprípustné.

80 V dôsledku toho treba druhý odvolací dôvod zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

81 Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolanie treba zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

82 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

83 Keďže Komisia navrhla uložiť Španielskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania a Španielske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy